

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2014 m. sausio 30 d.¹

Byla C-658/11

**Europos Parlamentas
prieš**

Europos Sąjungos Tarybą

„Europos Sąjungos ir Mauricijaus Respublikos susitarimo dėl piratavimu įtariamų asmenų perdavimo iš Europos Sąjungos vadovaujамų karinių jūrų pajėgų Mauricijaus Respublikai sąlygų — Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP) — Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė — Vystomasis bendradarbiavimas — Teisinio pagrindo pasirinkimas — SESV 218 straipsnio 6 ir 10 dalys“

1. Šiuo ieškiniu Teisingumo Teismui siūloma, vykstant kovai su piratavimu jūroje prie Somalio krantų, patikslinti ribą tarp trijų Europos Sąjungos išorės veiksmų sričių, t. y. bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP), laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (LSTE) išorės aspekto ir vystomojo bendradarbiavimo.
2. Ši byla dar kartą, ypač po 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Komisiją*² priėmimo, parodo, kad, kalbant apie kovą su tarptautiniu terorizmu, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai tebėra būtina, nors oficialiai ramsčių nebeliko, atriboti atitinkamas skirtingų Sąjungos politikos krypčių taikymo sritis.
3. Ši užduotis yra sudėtinga, kai kalbama apie saugumo tikslą. Iš tikrųjų šis tikslas yra bendras ir BUSP, ir LSTE. Šis tikslas taip pat susijęs su vystomojo bendradarbiavimo politika, nes saugumas yra būtina atitinkamų valstybių vystymosi prielaida.
4. Tačiau atskirti Sąjungos politikos sritis yra būtina atsižvelgiant į BUSP specifiką, palyginti su kitomis Sąjungos politikos sritimis.
5. Šią specifiką, be kita ko, lemia ribotas Europos Parlamento vaidmuo BUSP srityje. Šiuo požiūriu aiškių kriterijų, leidžiančių atskirti šios politikos taikymo sritį nuo kitų Sąjungos išorės veiksmų sričių, nustatymas turi ir tam tikrą konstitucinę reikšmę.
6. Savo ieškiniu Parlamentas prašo Teisingumo Teismo panaikinti 2011 m. liepos 12 d. Tarybos sprendimą 2011/640/BUSP dėl Europos Sąjungos ir Mauricijaus Respublikos susitarimo dėl piratavimu įtariamų asmenų ir konfiskuoto susijusio turto perdavimo iš Europos Sąjungos vadovaujамų karinių jūrų pajėgų Mauricijaus Respublikai sąlygų ir piratavimu įtariamais asmenims po perdavimo taikomų sąlygų pasirašymo ir sudarymo³.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — C-130/10.

3 — OL L 254, p. 1, toliau – ginčijamas sprendimas.

7. Ginčijamas sprendimas grindžiamas ESS 37 straipsniu ir SESV 218 straipsnio 5 ir 6 dalimis.

8. ESS 37 straipsnyje, kuris yra ESS V antraštinės dalies 2 skyriuje „Konkrečios nuostatos dėl [BUSP]“, numatyta, kad „Sąjunga gali sudaryti susitarimus su viena ar keliomis valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis šiame skyriuje numatytose srityse“.

9. SESV 218 straipsnyje įtvirtintos normos, susijusios su derybomis dėl tarptautinių susitarimų, jų pasirašymu ir sudarymu. Straipsnis suformuluotas taip:

„1. Nepažeidžiant 207 straipsnyje nustatytų konkrečių nuostatų, derybos dėl susitarimų tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų vedamos ir jie sudaromi toliau išdėstyta tvarka.

2. Taryba leidžia pradėti derybas, priima derybinius nurodymus, leidžia pasirašyti ir sudaryti susitarimus.

3. Kai numatytas sudaryti susitarimas išimtinai ar daugiausiai yra susijęs su [BUSP], Komisija arba Sąjungos vyriausiasis įgaliojantis užsienio reikalams ir saugumo politikai teikia rekomendacijas Tarybai, o ši priima sprendimą, kuriuo įgalioja pradėti derybas ir kuriuo, atsižvelgiant į numatyto sudaryti susitarimo dalyką, skiriamas Sąjungos derybų grupės derybininkas arba vadovas.

<...>

5. Taryba, remdamasi derybininko pasiūlymu, priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti susitarimą ir prireikus laikinai jį taikyti jam dar neįsigaliojus.

6. Taryba, remdamasi derybininko pasiūlymu, priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo. Išskyrus tuos atvejus, kai susitarimas išimtinai susijęs su [BUSP], Taryba priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo:

a) gavusi <...> Parlamento pritarimą šiais atvejais:

<...>

v) susitarimams, apimantiems sritis, kurioms taikoma įprasta teisėkūros procedūra arba speciali teisėkūros procedūra, kai reikia <...> Parlamento pritarimo.

<...>

b) pasikonsultavusi su <...> Parlamentu kitais atvejais. <...>

<...>

10. <...> Parlamentas nedelsiant ir išsamiai informuojamas visais šios procedūros etapais.

<...>“

10. Grįsdamas ieškinį, Parlamentas nurodo du jo pagrindus.

11. Kaip pirmąjį ieškinio pagrindą Parlamentas nurodo tai, kad Europos Sąjungos ir Mauricijaus Respublikos susitarimas dėl piratavimu įtariamų asmenų ir konfiskuoto susijusio turto perdavimo iš Europos Sąjungos vadovaujama karinių jūrų pajėgų Mauricijaus Respublikai sąlygų ir piratavimu įtariamiesiems asmenims po perdavimo taikomų sąlygų⁴ nėra susijęs išimtinai su BUSP, kaip tai

4 – Toliau – susitarimas.

suprantama pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą, nes susitarimo tikslas ir turinys taip pat susiję su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, policijos bendradarbiavimu ir vystomuoju bendradarbiavimu, o šiose srityse taikoma įprasta teisėkūros procedūra. Todėl sprendimas sudaryti susitarimą turėjo būti priimtas pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį, gavus Parlamento pritarimą.

12. Antrajame ieškinio pagrinde Parlamentas teigia, kad Taryba pažeidė 218 straipsnio 10 dalį, nes nedelsdama ir išsamiai neinformavo jo visais procedūros etapais.

13. 2012 m. birželio 5 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Čekijos Respublikai, Prancūzijos Respublikai, Italijos Respublikai, Švedijos Karalystei ir Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei buvo leista įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų.

14. Savo ruožtu Komisijai buvo leista įstoti į bylą per žodinę procedūrą Parlamento pusėje.

I – Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos pažeidimu

A – Dėl susitarimo, susijusio išimtinai su BUSP, sąvokos aiškinimo

15. Parlamentas gina tai, kad susitarimo, susijusio išimtinai su BUSP, sąvoka turi būti aiškinama siaurai. Jo teigimu, Taryba teisę sudaryti tarptautinį susitarimą negavusi Parlamento pritarimo arba su juo nepasikonsultavusi turi tik išimtinėmis aplinkybėmis ir tik kai šis susitarimas, jeigu jame nėra jokio su kitomis Sąjungos politikos sritimis susijusio elemento, susijęs išimtinai su BUSP.

16. Dėl nagrinėjamo susitarimo Parlamentas teigia, kad jis susideda iš dalių, susijusių su trimis skirtingomis Sąjungos politikos sritimis, t. y. BUSP, policijos ir teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir vystomuoju bendradarbiavimu. Jis mano, jog pakanka, kad susitarime būtų viena iš šių sudedamųjų dalių, net jei ji yra antrinė ar papildoma, kad kiltų pareiga gauti Parlamento pritarimą. Parlamento teigimu, iš esmės susiklosčius tokiai situacijai susitarimas negali būti laikomas susijusiu išimtinai su BUSP.

17. Taryba gina priešingą teiginį, kad susitarime nėra kitų sudedamųjų dalių – nesvarbu, pagrindinių ar papildomų, – išskyrus su BUSP susijusią dalį. Net jei būtų galima nustatyti tokias sudedamąsias dalis, jos nebūtų papildomos, taigi dėl jų nereikėtų nurodyti dar vieno teisinio pagrindo. Kadangi, vertinant materialiniu požiūriu, pasirinktas teisinis pagrindas yra susijęs išimtinai su BUSP, darytina išvada, kad procedūros požiūriu susitarimas yra „susijęs išimtinai su [BUSP]“, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą, todėl nereikėjo Parlamento pritarimo, kad Taryba galėtų priimti sprendimą dėl šio susitarimo sudarymo.

18. Kaip Taryba ir į šią bylą įstojusios valstybės narės, manau, kad susitarimas „susijęs išimtinai su [BUSP]“, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą, nes sprendimas sudaryti šį susitarimą grindžiamas išimtinai su BUSP susijusiu materialiniu teisiniu pagrindu, t. y. nėra jokio kito materialinio teisinio pagrindo.

19. Manau, kad būtų nenuoseklu sudarant tarptautinį susitarimą taikytinos procedūros klausimą nagrinėti atskirai nuo išankstinio klausimo, susijusio su materialinio teisinio pagrindo, kuriuo Sąjungai suteikiami įgaliojimai sudaryti tokį susitarimą, nustatymu, nes šie du klausimai labai susiję. Juos atskyrus būtų atliktas dvigubas nagrinėjimas, dėl kurio reikėtų apibrėžti naujus kriterijus siekiant nustatyti, ar susitarimas susijęs išimtinai su BUSP, ar ne, o nesant tikrumo dėl tokio nagrinėjimo rezultatų būtų sukurtas teisinis nesaugumas.

20. Taigi, prieš nustatant procedūrinį teisinį pagrindą, reikia nustatyti materialinį teisinį pagrindą, pagal kurį Sąjungai leidžiama sudaryti tarptautinį susitarimą. Toks požiūris patvirtintas Teisingumo Teismo praktikoje, pagal kurią „ne procedūros apibrėžia akto teisinį pagrindą, o akto teisinis pagrindas lemia procedūras, kurių reikia laikytis jį priimant“⁵.

21. Nagrinėjant, ar susitarimas yra susijęs išimtinai su BUSP, priešingai, nei teigia Parlamentas, nesvarbu, kad tas nagrinėjamas susitarimas papildomai yra susijęs ir su kitomis nei BUSP sritimis. Taigi, tam, kad pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį būtų reikalaujama konsultuotis su Parlamentu arba gauti jo išankstinį pritarimą, nepakanka, kad susitarimas būtų papildomai arba netiesiogiai susijęs su kitomis nei BUSP sritimis.

22. Priešingai Sutarčių rengėjų valiai suteikti Parlamentui ribotus įgaliojimus BUSP srityje, šios institucijos siūlomas aiškinimas reikštų, kad sudarant beveik visus tarptautinius susitarimus turi būti konsultuojamasi su ja arba turi būti gautas jos pritarimas. Iš tikrųjų, kadangi pagal ESS 21 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą Sąjunga turi užtikrinti savo išorės veiksmų įvairių sričių, taip pat jų ir kitų savo politikos krypčių nuoseklumą, retai kada būna taip, kad BUSP srityje sudarytas susitarimas būtų nesusijęs, bent netiesiogiai, su kitomis Sąjungos politikos sritimis.

23. Kaip teisingai pažymėjo Taryba, jei būtų pritarta Parlamento ginamam teiginiui, jo pritarimo reikėtų daugeliui susitarimų, kurių teisinis pagrindas susijęs išimtinai su BUSP, kadangi jie dažnai turi tam tikrą ryšį su kitomis Sąjungos politikos sritimis, nes užsienio santykių srityje yra bendrų ir susikertančių tikslų, be to, keliamas nuoseklumo reikalavimas. Pavyzdžiui, dėl neginčytinos saugumo, vystymosi ir žmogaus teisių sąveikos labai dažnai gali būti taip, kad vienoje iš šių trijų sričių patvirtintos priemonės darys poveikį ir kitoms dviem sritims, taigi bus susijusios su šiomis sritimis, kalbant apie SESV 218 straipsnio 6 dalies taikymą. Tačiau toks nėra Sutarčių turinys. Atvirkščiai, Sutartyse nebuvo nei panaikintos, nei sujungtos skirtingos Sąjungos politikos sritys ir atitinkami teisiniai pagrindai, kuriais naudojantis turi būti pasiekti šie horizontalūs tikslai, kiekviena priemonė išlieka atskira – jai taikomas savas teisinis pagrindas ir savos sprendimų priėmimo taisyklės.

24. Laikydamosi nuoseklumo reikalavimo, Taryba turi į BUSP srityje priimamus aktus įtraukti su kitomis Sąjungos politikos sritimis susijusius elementus. Esant tokių elementų, jei jie papildomi, negalima manyti, kad akto svarbiausias aspektas yra kitoks nei BUSP. Dėl horizontalių tikslų ir Sąjungos išorės veiksmų nuoseklumo reikalavimo kiekvienos Sąjungos politikos srities ypatumai neišnyksta, kaip ir jų papildomumas nepanaikina kiekvienos politikos srities specifikos.

25. BUSP susitarimuose gali būti visiškai papildomų elementų, susijusių su kitomis Sąjungos politikos sritimis, kurie yra tokie nereikšmingi, kad nurodyti kitą teisinį pagrindą būtų nepateisinama. Todėl tokie susitarimai susiję išimtinai su BUSP, taip pat ir taikant SESV 218 straipsnio 6 dalį.

26. Kitaip, nei teigia Parlamentas, mano nagrinėjimo negali pakeisti tai, kad SESV 218 straipsnio 3 dalis ir 6 dalies antra pastraipa formuluojamos skirtingai.

27. Tiesa, kad pagal SESV 218 straipsnio 3 dalį Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai teikia rekomendacijas Tarybai, „kai numatytas sudaryti susitarimas *išimtinai ar daugiausiai* yra susijęs su [BUSP]“⁶. Taigi ši nuostata formuluojama nurodant dvi numatytų sudaryti susitarimų kategorijas, t. y. tuos, kurie susiję išimtinai su BUSP, ir tuos, kurie susiję daugiausia su šia politikos sritimi. Remdamasis tuo, kad šios dvi kategorijos yra SESV 218 straipsnio 3 dalyje, Parlamentas daro išvadą, jog Taryba negalėjo pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį sudaryti susitarimo nedalyvaujant Parlamentui, jei susitarimas su BUSP yra susijęs tik daugiausia, bet ne išimtinai.

5 — Minėtas Sprendimas *Parlamentas prieš Tarybą* (80 punktas).

6 — Kursyvu pažymėta mano.

28. Vis dėlto pažymėtina, kad dvi minėtos nuostatos apima skirtingus su tarptautinių susitarimų sudarymu susijusios procedūros etapus. Pirmoji nuostata susijusi su institucijos arba asmens, kompetentingo pateikti Tarybai rekomendacijas pradėti derybas dėl numatyto sudaryti susitarimo, nustatymu. Ir atvirkščiai – antroji nuostata susijusi su tokio susitarimo sudarymo procedūra.

29. Be to, dar labiau gilinantis į esmę, manau, kad Parlamento nurodytas skirtingas formulavimas neleidžia sutikti su jo ginamu teiginiu, nes šis prieštarauja sistemai, kuria paremta SESV 218 straipsnio 6 dalis.

30. SESV 218 straipsnio 6 dalimi iš esmės sukuriama simetrija tarp vidaus ir išorės priemonių tvirtinimo. Kitaip tariant, ši nuostata grindžiama Parlamento įgaliojimų vidaus ir išorės lygmenų sugretinimu. Šios nuostatos, viena vertus, žodžiams ir formai ir, kita vertus, turiniui prieštarautų, jei, kalbant apie sprendimo dėl tarptautinio susitarimo pasirašymo ir sudarymo priėmimą, Parlamentui būtų suteikta daugiau įgaliojimų, nei jis turi priimdamas vidaus teisės aktą, kurio tikslas ne toks.

31. Be to, Parlamento ginamas aiškinimas pažeistų institucinę pusiausvyrą, kurią sukūrė Lisabonos sutartis ir pagal kurią Parlamentui numatytas ribotas vaidmuo apibrėžiant ir įgyvendinant BUSP, nesvarbu, ar tai būtų daroma vienašaliais aktais, ar tarptautiniais susitarimais.

32. Kaip nurodo Čekijos Respublika, SESV 218 straipsnio 6 dalis – tai procedūrinė nuostata, kuria siekiama užtikrinti, kad Parlamento „išorės“ įgaliojimai atitiktų jo „vidaus“ įgaliojimus, t. y. kad tam tikroje srityje jis turėtų tuos pačius įgaliojimus, ir nesvarbu, ar nagrinėjama sritis turi būti reglamentuojama vidaus, ar išorės teisės aktu.

33. Konkrečiai kalbant, žodžiais „išskyrus tuos atvejus, kai susitarimas išimtinai susijęs su [BUSP]“, esančiais SESV 218 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje, siekiama užtikrinti, kad tuo atveju, jei išorės teisės aktas būtų grindžiamas ne tik su BUSP susijusiu teisiniu pagrindu, bet ir vienu arba keliais kitais teisiniais pagrindais, Parlamentas turėtų tuos pačius įgaliojimus kaip ir tie, kuriuos turėtų, jei būtų kalbama apie vidaus aktą, taip pat grindžiamą kitais, ne su BUSP susijusiais, teisiniais pagrindais⁷.

34. Jei nustatant atitinkamo akto svarbiausią aspektą būtų nuspręsta, kad susitarimas teisingai grindžiamas ESS 37 straipsniu ir šis sudaro jo vienintelį teisinį pagrindą, reikėtų padaryti išvadą, kad procedūros požiūriu susitarimas yra susijęs išimtinai su BUSP, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį.

35. Iš šio nagrinėjimo, siejančio SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos aiškinimą su pasirinktu materialiniu teisiniu pagrindu, matyti, kad, siekiant patikrinti, ar ginčijamas sprendimas buvo priimtas dėl išimtinai su BUSP susijusio susitarimo, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, ir todėl teisėtai priimtas nesikonsultuojant su Parlamentu ir be jo pritarimo, reikia išnagrinėti, ar šio sprendimo tinkamas teisinis pagrindas iš tikrųjų yra vienintelis ESS 37 straipsnis.

B – Dėl ginčijamo sprendimo materialinio teisinio pagrindo pasirinkimo

36. Sąjungos teisės akto tinkamo teisinio pagrindo pasirinkimas turi konstitucinę reikšmę⁸. Iš šio pasirinkimo išplaukia tokio akto priėmimui taikytina procedūra, nesvarbu, ar šis aktas būtų susijęs su Sąjungos vidaus, ar su išorės veiksmais.

7 — Kaip akto, grindžiamo keliais teisiniais pagrindais, pavyzdį žr. 2012 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimą 2012/308/BUSP dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Draugystės ir bendradarbiavimo Pietryčių Azijoje sutarties (OL L 154, p. 1, ir klaidų ištaisymas OL L 205, 2012, p. 19). Šis sprendimas grindžiamas kartu ESS 37 straipsnio, 31 straipsnio 1 dalies, SESV 209, 212 straipsnių ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto ir 8 dalies antros pastraipos nuostatomis.

8 — 2001 m. gruodžio 6 d. Nuomonės 2/00 (Rink. p. I-9713) 5 punktas.

37. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką Sąjungos teisės akto teisinio pagrindo pasirinkimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir kuriems priskirtinas akto tikslas ir turinys⁹. Jei išnagrinėjus atitinkamą aktą paaiškėja, kad juo siekiama dviejų tikslų arba jis turi dvi sudedamąsias dalis, ir jei vieną iš šių tikslų arba vieną iš šių dalių galima išskirti kaip pagrindinį (pagrindinę) ar dominuojantį (dominuojančią), o kitą tik kaip papildomą, teisės aktas turi būti grindžiamas tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar dominuojantis tikslas arba pagrindinė ar dominuojanti sudedamoji dalis¹⁰. Nustatant nagrinėjamo akto svarbiausią aspektą taip pat reikia atsižvelgti į šio akto priėmimo aplinkybes.

38. Ginčijamo sprendimo tikslas – Sąjungos vardu pasirašyti ir sudaryti susitarimą, todėl šį sprendimą reikia išnagrinėti kartu su susitarimu.

39. Šioje byloje norint nustatyti ginčijamo sprendimo svarbiausią aspektą reikia iškelti klausimą, ar šis sprendimas ir susitarimas patenka tik į BUSP sritį, ar jie neatsiejamai ir tiek pat susiję, pirma, su LSTE ir (arba), antra, su vystomuoju bendradarbiavimu, todėl šis sprendimas turėjo būti grindžiamas keliais teisiniais pagrindais, atitinkančiais šias skirtingas Sąjungos politikos sritis.

40. Teisingumo Teismo prašymu per posėdį Parlamentas nurodė manęs, kad ginčijamas sprendimas turėjo būti grindžiamas šiais materialiniais teisiniais pagrindais, t. y., be ESS 37 straipsnio, SESV 82, 87, 209 straipsniais.

41. Manau, kad tiek susitarimo kontekstas, tiek jo tikslas ir turinys leidžia daryti išvadą, kad su juo susijęs ginčijamas sprendimas turėjo būti grindžiamas tik materialiniu teisiniu pagrindu, kurį sudaro ESS 37 straipsnis.

42. Atliekant vertinimą, kuriuo siekiama įrodyti, kad ginčijamo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra tinkamas, šio sprendimo ir susitarimo tikslo ir turinio nagrinėjimas negali būti vykdomas atskirai – juo turi būti atsižvelgta į aktus, kuriais jie grindžiami ir su kuriais yra susiję.

43. Šiuo atžvilgiu svarbu pažymėti, kad tiek ginčijamame sprendime, tiek susitarime daroma nuoroda į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos¹¹ rezoliucijas, taip pat į 2008 m. lapkričio 10 d. Tarybos bendruosius veiksmus 2008/851/BUSP dėl Europos Sąjungos karinės operacijos, skirtos prisidėti prie atgrasymo nuo piratavimo veiksmų ir ginkluotų plėšimų jūroje prie Somalio krantų ir jų prevencijos bei sustabdymo¹².

44. Atsižvelgdama į piratavimo paplitimą jūroje prie Somalio krantų ir grėsmę, kurią tai kelia tarptautiniam saugumui, Saugumo Taryba priėmė ne vieną rezoliuciją šiuo klausimu, be kita ko, rezoliucijas 1814 (2008), 1816 (2008), 1838 (2008), 1846 (2008) ir 1851 (2008).

45. Rezoliucijoje 1814 (2008) Saugumo Taryba pažymėjo, kad „situacija Somalyje ir toliau kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui regione“¹³. Šios rezoliucijos 11 punkte ji paprašė „valstybių ir regioninių organizacijų, glaudžiai koordinuojant tarpusavio veiksmus, <...> imtis priemonių apsaugoti laivams, kurie gabena humanitarinę pagalbą, ją teikia Somaliui ir vykdo [Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO)] leidžiamą veiklą“.

9 — Žr., be kita ko, 2013 m. spalio 22 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* (C-137/12) 52 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

10 — Ten pat (53 punktas).

11 — Toliau – Saugumo Taryba.

12 — OL L 301, p. 33. Bendrieji veiksmai, paskutinį kartą iki šio ieškinio pateikimo pakeisti 2010 m. gruodžio 7 d. Tarybos sprendimu 2010/766/BUSP (OL L 327, p. 49, toliau – Bendrieji veiksmai).

13 — Šios rezoliucijos paskutinė konstatuojamoji dalis.

46. Rezoliucijoje 1816 (2008) dėl padėties Somalyje Saugumo Taryba išreiškė susirūpinimą „dėl pavojaus, kurį humanitarinės pagalbos teikimo veiksmingumui, terminams ir saugumui Somalyje, jūrų prekybos maršrutų saugumui ir tarptautinei laivybai kelia piratavimo veiksmai ir ginkluoti laivų apiplėšimai“¹⁴. Taip pat buvo pažymėta, kad „piratavimo veiksmai ir ginkluoti apiplėšimai, kuriuos patiria laivai teritoriniuose Somalio vandenyse arba atviroje jūroje prie jo krantų, blogina padėtį šalyje ir ši padėtis toliau kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui regione“¹⁵.

47. Remdamasi šiuo konstatavimu, Saugumo Taryba kreipėsi dėl tarptautinio bendradarbiavimo kovojant su piratavimu. Konkrečiai kalbant, ji paragino „valstybes, suinteresuotas jūrų prekybos maršrutų naudojimosi prie Somalio krantų, padidinti ir koordinuoti pastangas atgrasant nuo piratavimo ir ginkluoto plėšimo aktų jūroje bendradarbiaujant su Laikinąja Somalio Federaline Vyriausybe“¹⁶. Saugumo Taryba taip pat paragino „visas valstybes piratavimo ir ginkluoto plėšimo aktų Somalio teritoriniuose vandenyse ir atviroje jūroje prie jo krantų klausimu bendradarbiauti tarpusavyje, su [Tarptautine jūrų organizacija (TJO)] ir prireikus – su kompetentingomis regioninėmis organizacijomis, keistis visa su tuo susijusia informacija ir pagal taikytiną tarptautinę teisę teikti pagalbą laivams, kuriems kyla grėsmė arba kurie užpuolami piratų arba ginkluotų plėšikų“¹⁷.

48. Rezoliucijoje 1838 (2008) Saugumo Taryba taip pat paprašė „visų valstybių, kurioms rūpi jūrinės veiklos saugumas, aktyviai dalyvauti kovoje su piratavimu, gresiančiu laivams atviroje jūroje prie Somalio krantų, visų pirma dislokuoti šiame regione karinius laivus arba karinius lėktuvus laikantis tarptautinės teisės pagal [1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėjuje pasirašytą Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją¹⁸]“¹⁹.

49. Be karinio aspekto, šis tarptautinis bendradarbiavimas apima baudimą už piratavimo veiksmus. Pavyzdžiui, Rezoliucijoje 1816 (2008) Saugumo Taryba paprašė „visų valstybių, ypač vėliavos valstybių, uosto valstybių ir pakrantės valstybių, taip pat piratavimo veiksmų arba ginkluotų plėšimų aukų arba šiuos veiksmus įvykdžiusių asmenų pilietybės valstybių ir valstybių, turinčių jurisdikciją pagal tarptautinę teisę arba pagal nacionalinę teisę, bendradarbiauti siekiant nustatyti, kuri valstybė turės jurisdikciją, ir pagal taikytiną tarptautinę teisę, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę, imtis reikiamų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo priemonių prieš asmenis, įvykdžiusius piratavimo veiksmus ir ginkluotus plėšimus jūroje prie Somalio krantų, taip pat prisidėti prie šių pastangų, be kita ko, teikiant pagalbą logistikos ir naudojimosi teisinėmis priemonėmis srityje į jų jurisdikciją patenkančių arba jų kontroliuojamų asmenų, kaip antai aukų, liudytojų ir asmenų, sulaikytų vykdant šioje rezoliucijoje numatytas operacijas, atžvilgiu“²⁰.

50. Taip Saugumo Taryba paskatino sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, kad būtų veiksmingiau baudžiama už piratavimo veiksmus, ir susirūpinusi pažymėjo, kad „priemonių trūkumas, vidaus teisės aktų nebuvimas ir abejonės dėl to, kaip turi būti elgiamasi su sulaikytais piratais, sutrukdė imtis ryžtingesnių tarptautinių veiksmų prieš piratus, veikiančius jūroje prie Somalio krantų, o tam tikrais atvejais privertė paleisti juos nepatraukus atsakomybėn“²¹.

51. Siekdama įgyvendinti Saugumo Tarybos rezoliucijas ir prisidėti prie tarptautinio bendradarbiavimo kovojant su piratavimu, Sąjunga patvirtino Bendruosius veiksmus. Jie grindžiami ES 14 straipsniu, 25 straipsnio paskutine pastraipa ir 28 straipsnio 3 dalimi.

14 — Šios rezoliucijos antroji konstatuojamoji dalis.

15 — Šios rezoliucijos dvyliktoji konstatuojamoji dalis.

16 — Rezoliucijos 1816 (2008) 2 punktą.

17 — Šios rezoliucijos 3 punktą.

18 — Konvencija įsigaliojo 1994 m. lapkričio 16 d., o Europos bendrijos vardu buvo patvirtinta 1998 m. kovo 23 d. Tarybos sprendimu 98/392/EB (OL L 179, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 4 sk., 3 t., p. 260, toliau – Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija).

19 — Šios rezoliucijos 2 punktą.

20 — Šios rezoliucijos 11 punktą. Taip pat žr. Rezoliucijos 1846 (2008) 14 punktą.

21 — Rezoliucijos 1851 (2008) devintoji konstatuojamoji dalis.

52. Bendrųjų veiksmų 1 straipsnio „Misija“ 1 dalyje nustatyta:

„<...> Sąjunga vykdo karinę operaciją, kuria remiamos <...> Saugumo Tarybos <...> rezoliucijos 1814 (2008), 1816 (2008) ir 1838 (2008), tokiu būdu, kuris dera su veiksmais, leidžiamais piratavimo atveju, taikant <...> Jungtinių Tautų Jūrų teisės konvencijos <...> 100 ir paskesnius straipsnius, pavadintą „Atalanta“, siekiant prisidėti prie:

- pagal [Pasaulio maisto programą (PMP)] dalyvaujančių laivų, kurie perkeltiems asmenims Somalyje gabena pagalbą maistu, apsaugos, laikantis <...> Saugumo Tarybos Rezoliucijoje 1814 (2008) nustatytų įgaliojimų.
- pažeidžiamų laivų, kurie laisvai plaukioja prie Somalio krantų, apsaugos ir atgrasymo nuo piratavimo veiksmų ir ginkluotų plėšimų jūroje prie Somalio krantų ir jų sustabdymo, laikantis <...> Saugumo Tarybos Rezoliucijoje 1816 (2008) nustatytų įgaliojimų.“

53. Pagal Bendrųjų veiksmų 2 straipsnį „Įgaliojimai“:

„Atalanta, laikantis taikomos [taikytinoje] tarptautinėje teisėje ir <...> Saugumo Tarybos Rezoliucijose 1814 (2008) ir 1816 (2008) [bei 1838 (2008)] nustatytų sąlygų ir atsižvelgiant į turimus pajėgumus, skirta šiems veiksams:

<...>

- e) atsižvelgiant į tai, kad atitinkamose valstybėse pagal 12 straipsnyje nustatytas sąlygas gali būti pradėti teismo procesai, areštuoti, sulaikyti ir perduoti asmenis, kurie įtariami ketiną įvykdyti, kaip nurodyta Jungtinių Tautų Jūrų teisės konvencijos 101 ir 103 straipsniuose, vykdytys ar vykde piratavimo veiksmus ar ginkluotus plėšimus teritorijose, kur ji dislokuota, ir areštuoti piratų ar ginkluotų plėšikų laivus, ar laivus, sugautus įvykdžius piratavimo veiksma ar ginkluotą plėšimą, kurie yra piratų ar ginkluotų plėšikų rankose, taip pat laivuose esantį turtą;

<...>“

54. Bendrųjų veiksmų 10 straipsnis „Trečiųjų valstybių dalyvavimas“ suformuluotas taip:

„1. Nedarant poveikio <...> Sąjungos sprendimų priėmimo autonomiškumui ir bendros institucinės struktūros [bendrai institucinei struktūrai] bei vadovaujantis atitinkamomis Europos Vadovų Tarybos gairėmis, trečiosios valstybės gali būti kviečiamos dalyvauti operacijoje.

<...>

3. Išsamios trečiųjų valstybių dalyvavimo sąlygos nustatomos susitarimuose, kurie sudaromi vadovaujantis Sutarties 37 straipsnyje nustatyta tvarka. Jei [Sąjunga] ir trečioji valstybė buvo sudariusios susitarimą, kuriuo nustatomos pastarosios dalyvavimo [Sąjungos] krizių valdymo operacijose sąlygos [sąlygos], tokio susitarimo nuostatos taikomos vykdyant šią operaciją.

<...>

6. Sąlygos, kuriomis areštuoti ar sulaikyti asmenys perduodami valstybei, dalyvaujančiai operacijoje, kad ta valstybė vykdytų savo jurisdikciją, nustatomos bus sudaryti ar įgyvendinti 3 dalyje nurodyti dalyvavimo susitarimai [sudarant arba įgyvendinant 3 dalyje nurodytus dalyvavimo susitarimus].“

55. Galiausiai reikia nurodyti Bendrųjų veiksmų 12 straipsnį „Areštuotų ir sulaikytų asmenų perdavimas siekiant vykdyti jurisdikciją“, pagal kurį:

„1. Remiantis tuo, kad Somalis pritarė, kad valstybės narės ar trečiosios valstybės vykdytų jurisdikciją, ir Jungtinių Tautų Jūrų teisės konvencijos 105 straipsniu, asmenys, kurie įtariami ketiną vykdyti, kaip nurodyta Jungtinių Tautų Jūrų teisės konvencijos 101 ir 103 straipsniuose, vykdantys ar vykde piratavimo veiksmus ar ginkluotus plėšimus Somalio teritoriniuose vandenyse ar atviroje jūroje, kurie yra areštuoti ir sulaikyti siekiant juos patraukti baudžiamojon atsakomybėn, ir turtas, naudotas tokius veiksmus atlikti, perduodami:

- laivo, kuris juos sugavo, vėliavos valstybės narės arba trečiosios valstybės, dalyvaujančios operacijoje, kompetentingoms valdžios institucijoms arba,
- jei ta valstybė negali ar nenori vykdyti savo jurisdikcijos, – valstybei narei ar bet kuriai trečiajai valstybei, kuri nori vykdyti savo jurisdikciją tų asmenų ir turto atžvilgiu.

2. Joks 1 ir 2 dalyse nurodytas sulaikytas asmuo negali būti perduotas trečiajai valstybei, jei su ta trečiaja valstybe nesusitarta dėl perdavimo sąlygų tokiu būdu, kuris atitinka taikytiną tarptautinę teisę, pirmiausia – žmogaus teises reglamentuojančias tarptautinės teisės normas, kad būtų garantuota, pirmiausia, jog niekam nebus taikoma mirties bausmė, joms [joks] asmuo nebus kankinamas ir nepatirs žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio.“

56. Kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 3 konstatuojamojoje dalyje, susitarimas buvo patvirtintas siekiant įgyvendinti Bendrųjų veiksmų 12 straipsnį. Susitarime taip pat yra numatyta trečiosios valstybės dalyvavimo operacijoje *Atalanta* tvarka taikant Bendrųjų veiksmų 10 straipsnio 3 ir 6 dalis.

57. Šioje byloje niekas neginčija, kad Bendrieji veiksmai, atsižvelgiant į jų tikslą ir turinį, yra susiję su BUSP. Manau, taip yra ir kalbant apie iš jų kylančius susitarimą ir ginčijamą sprendimą. Konkrečiai kalbant, nesuprantu, dėl kokių priežasčių pats principas dėl trečiosios valstybės dalyvavimo Sąjungai vykdant veiksmus, kuriais siekiama atgrasyti nuo piratavimo veiksmų jūroje prie Somalio krantų, imtis šių veiksmų prevencijos ir nubausti už juos, taip pat taisyklė, kad sulaikyti asmenys perduodami trečiajai valstybei, jeigu ši valstybė laikosi tarptautinės teisės, ypač žmogaus teisių srityje, patektų į BUSP sritį, o konkretesnis atitinkamų asmenų perdavimo ir elgesio su jais sąlygų apibrėžimas – nepatektų.

58. Dabar pažiūrėkime, koks konkrečiai yra susitarimo, su kuriuo susijęs ginčijamas sprendimas, turinys.

59. Susitarimu nustatoma tvarka, kuria Europos Sąjungos vadovaujamos jūrų pajėgos (*Eunavfor*) Mauricijaus Respublikai perduoda piratavimo veiksmais įtariamus asmenis ir susijusį turtą, apibrėžiamos elgesio su šiais asmenimis ir jų baudžiamojo persekiojimo sąlygos ir patikslinama šiomis aplinkybėmis Mauricijaus Respublikai teikiama *Eunavfor* pagalba.

60. Susitarimo 1 straipsnyje „Tikslas“ nustatyta:

„Šiuo Susitarimu nustatomos sąlygos ir tvarka, taikomos

- a) asmenų, įtariamų ketinimu vykdyti piratavimo veiksmus, jų vykdymu ar jų įvykdymu operacijos [*Eunavfor*] vykdymo rajone <...>, kurie yra sulaikyti vykdant operaciją [*Eunavfor*], perdavimui;
- b) vykdant operaciją [*Eunavfor*] konfiskuoto susijusio turto perdavimui iš *Eunavfor* [Mauricijaus Respublikai] ir
- c) elgesiui su perduotais asmenimis.“

61. Susitarimo 3 straipsnyje nustatyti bendrieji principai, reglamentuojantys *Eunavfor* sulaikytų, piratavimo veiksmais įtariamų asmenų ir konfiskuoto susijusio turto perdavimo Mauricijaus Respublikai tvarką ir sąlygas. Be kita ko, jame numatyta, kad šių asmenų perdavimas Mauricijaus Respublikos kompetentingoms teisėsaugos institucijoms galimas tik šių institucijų sprendimu. Be to, pagal susitarimo 3 straipsnio 5 dalį „su visais perduotais asmenimis elgiamasi žmoniškai ir laikantis tarptautinių išipareigojimų žmogaus teisių srityje, kurie įtvirtinti Mauricijaus [Respublikos] Konstitucijoje, įskaitant kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ir žeminančio elgesio arba baudimo draudimą, nesankcionuoto sulaikymo draudimą, ir laikantis reikalavimo užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą“.

62. Susitarimo 4 straipsnyje nustatytos elgesio su perduotais asmenimis, jų baudžiamojo persekiojimo ir teismo proceso taisyklės. Tarp šių taisyklių yra teisė į teismo procesą per protingą laiką, teisė į teisingą procesą arba nekaltumo prezumpcijos užtikrinimas. Be to, susitarimo 5 straipsnyje numatytas draudimas perduotus asmenis nubausti mirties bausme.

63. Savo ruožtu susitarimo 6 straipsnis susijęs su registracijos įrašais ir pranešimais. Be kita ko, jame numatyta, kad *Eunavfor* pateikia Mauricijaus Respublikai registracijos įrašus apie visų perduotų asmenų sulaikymą, kad Mauricijaus Respublika yra atsakinga už tikslios informacijos apie visus perduotus asmenis registraciją ir kad Sąjunga ir *Eunavfor* gali susipažinti su registracijos įrašais.

64. Be to, susitarimo 7 straipsnyje patikslinama, kokią pagalbą *Eunavfor* teikia Mauricijaus Respublikai tyrimo, vykdomo dėl perduotų asmenų, ir jų baudžiamojo persekiojimo tikslais. Taigi *Eunavfor* padeda Mauricijaus Respublikai, be kita ko, perduodamas sulaikymo registracijos įrašus, parengtus pagal susitarimo 6 straipsnio 2 dalį, nagrinėdamas įrodymus ir pateikdamas liudininkų parodymus arba raštiškus priesaika patvirtintus pareiškimus.

65. Susitarimo 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „jeigu tokių išteklių nesuteikia kiti finansinės paramos teikėjai, Šalys, taikydamos atitinkamas procedūras, parengia įgyvendinimo susitarimus dėl finansinės paramos, techninės ir kitos pagalbos, kad perduotų asmenų atžvilgiu būtų galima vykdyti perdavimą, sulaikymą, tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir teismo procesą. Šiais įgyvendinimo susitarimais taip pat siekiama reglamentuoti techninę ir logistinę pagalbą [Mauricijaus Respublikai] teisės aktų peržiūros, tyrėjų ir prokurorų mokymo, tyrimo bei teisminio proceso srityse, visų pirma susitarimus dėl įrodymų saugojimo bei perdavimo ir apeliacijos procedūros. Be to, šiais įgyvendinimo susitarimais siekiama numatyti perduotų asmenų repatriaciją išteisinimo arba nepatraukimo baudžiamajon atsakomybėn atvejais, jų perdavimą likusiai bausmės daliai atlikti kitoje valstybėje arba jų repatriaciją atlikus laisvės atėmimo bausmę Mauricijuje.“

66. Be to, susitarimo 10 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „taikant šį Susitarimą, operatyviniai, administraciniai ir techniniai klausimai gali būti reglamentuojami įgyvendinimo susitarimais, kuriuos turi sudaryti Mauricijaus [Respublikos] kompetentingos institucijos ir [Sąjungos] kompetentingos institucijos bei siunčiančiųjų valstybių kompetentingos institucijos“. Pagal susitarimo 10 straipsnio 2 dalies f punktą šie įgyvendinimo susitarimai gali būti sudaryti, be kita ko, dėl „7 straipsnyje minėtos techninės pagalbos, kompetencijos, mokymo ir kitos pagalbos teikimo Mauricijaus [Respublikos] prašymu siekiant šio Susitarimo tikslų“.

67. Galiausiai susitarimo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šis susitarimas „galioja iki [Atalanta] operacijos pabaigos, apie kurią praneša *Eunavfor*“.

68. Iš šio Bendrųjų veiksmų ir susitarimo apibūdinimo matyti, kad yra glaudus ryšys tarp pirmuosiuose numatytos karinės operacijos ir antrojo nuostatų dėl piratavimo veiksmais įtariamų asmenų perdavimo ir elgesio su jais.

69. Susitarimais, kuriuos Sąjunga sudaro vadovaudamasi Bendrųjų veiksmų 10 straipsnio 3 dalimi ir 12 straipsnio 2 dalimi, siekiama vykdyti Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl kovos su piratavimu jūroje prie Somalio krantų ir prisidedama prie tarptautinio bendradarbiavimo šioje srityje. Bendrieji veiksmai ir susitarimas – tai tinkamas ir nuoseklus atsakymas į Saugumo Tarybos prašymus.

70. Kaip pažymi Italijos Respublika, Bendruosiuose veiksmuose numatyta, kad, siekiant užtikrinti sėkmingą piratavimo veiksmų prevenciją ir baudimą už juos, būtina sudaryti su regiono valstybėmis reikalingus susitarimus dėl jų dalyvavimo, be kita ko, vykdamas jurisdikciją įtariamų asmenų atžvilgiu. Taigi susitarimas gali būti laikomas Bendrųjų veiksmų, kurių sudedamoji dalis jis yra, įgyvendinimo priemone. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, jog ESS 28 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „kai dėl tarptautinės situacijos Sąjungai reikia operatyviai veikti, reikalingus sprendimus priima Taryba. Nustatom[os] jų <...> įgyvendinimo sąlygos.“ Aplinkybė, kad susitarimas yra sudedamoji Bendrųjų veiksmų įgyvendinimo sąlygų dalis, jau yra svarbus rodiklis, kad jis priskirtinas BUSP sričiai.

71. Be to, reikia pabrėžti, kad susitarimai dėl asmenų perdavimo yra būtini karinės operacijos, pradėtos remiantis Bendraisiais veiksmais, tinkamam vykdymui ir veiksmingumui.

72. Iš tikrųjų, kaip nurodo Prancūzijos Respublika, kova su piratavimu neapsiriboja įtartinų piratų laivų patikrinimu, bet apima ir piratavimo veiksmais įtariamų asmenų perdavimą ir patraukimą atsakomybėn. Taigi, nors susitarime numatyti įtariamų asmenų perdavimas ir baudžiamasis persekiojimas *stricto sensu* nėra kariniai veiksmai, vis dėlto šie veiksmai neatsiejami nuo karinės operacijos *Atalanta*.

73. *Atalanta* misijos tikslas – atgrasyti nuo piratavimo veiksmų, imtis jų prevencijos ir nubausti už juos. Vykdamas šią misiją reikia ne tik apsaugoti laivus, bet prireikus sulaikyti piratavimo veiksmais įtariamus asmenis ir juos perduoti kompetentingoms institucijoms. Misijos tikslas būtų sunkiai pasiekiamas, jei piratavimo veiksmus įvykdę asmenys nebūtų persekiojami teismo tvarka ir tuoj pat galėtų vėl užsiimti nusikalstama veikla.

74. Kaip nurodė Italijos Respublika, jei nustačius ir sulaikius piratavimo veiksmais įtariamus asmenis nebūtų vykdomas procesas, kuris kartu būtų greitas, veiksmingas ir vykdomas gerbiant žmogaus teises, patys Bendrieji veiksmai taptų neveiksmingi. Jie neturėtų jokio atgrasomojo poveikio ir jais nebūtų įmanoma galutinai išspręsti piratavimo jūroje prie Somalio krantų problemas.

75. Tokie susitarimai, kaip nagrinėjimasis šioje byloje, turi esminę reikšmę Sąjungos karinės operacijos vykdymui. Labai greitai tapo aišku, kad operatyvinių veiksmų ir teisminių veiksmų tęstinumas yra vienas iš šios karinės operacijos svarbiausių aspektų. Nesant šio tęstinumo, piratų baudžiamasis persekiojimas būtų sunkiau vykdomas arba net neįmanomas. Taigi nukentėtų operatyvinių veiksmų veiksmingumas, o atgrasomojo poveikio, kurio tikimasi iš Sąjungos veiksmų, beveik neliktų²².

76. Kova su piratavimu apima svarbų saugumo ir karinį aspektą, kuris būtinai turi būti papildomas tokiu pat svarbiu baudžiamąjį persekiojimo ir teisminiu aspektu²³. Būtent todėl tarptautinė bendruomenė nusprendė pasirašyti su atitinkamo regiono valstybėmis sutartis dėl asmenų perdavimo teismo procesui vykdyti, siekdama bendrai pasidalyta našta ir dėl operatyvinių priemonių – suinteresuotumo, kad perdavimas vyktų šalia pažeidimo padarymo vietos²⁴.

22 — Žr. D. Lenoir „Atalante et l'action de l'Union européenne contre la piraterie“, Strateginių mokslinių tyrimų fondo (*Fondation pour la recherche stratégique*) organizuotas trečiasis apskritasis stalas „Action, intervention, sanction“, 2009 m. gruodžio 7 d. seminaras „La piraterie: „menace stratégique“ ou épiphénomène?“, p. 61.

23 — Žr. I. Bosse-Platière „Le volet judiciaire de la lutte contre la piraterie maritime en Somalie: les accords de transfert conclus par l'Union européenne avec des États tiers“, *Les différentes facettes du concept juridique de sécurité – Mélanges en l'honneur du Professeur Pierre-André Lecocq*, université Nord Lille 2, 2011, p. 101.

24 — Žr. generalinio sekretoriaus specialiojo patarėjo teisės klausimais, susijusiais su piratavimu jūroje prie Somalio krantų, pranešimo 65 punktą.

77. Be to, pats Parlamentas 2012 m. gegužės 10 d. Rezoliucijoje dėl piratavimo jūroje²⁵ pažymėjo, kad „tolesnis nebaudžiamas piratavimas trukdo atgrasyti nuo šios veiklos“²⁶.

78. Išdėstytos aplinkybės rodo, kad susitarimas – tai Saugumo Tarybos ir Bendrųjų veiksmų tęsinys ir pagal savo pobūdį jis susijęs su karinės operacijos *Atalanta* vykdymu. Toliau matysime, kad susitarimu, kaip ir Bendraisiais veiksmais, siekiamas tikslas patenka į BUSP sritį.

79. Atsižvelgiant į tikslą, Bendrieji veiksmai ir susitarimas – tai priemonės, kuriomis Sąjunga įgyvendina veiksmus, dėl kurių buvo nuspręsta Saugumo Taryboje ir kuriais siekiama išsaugoti tarptautinę taiką ir saugumą. Kaip numatyta Saugumo Tarybos rezoliucijose ir Bendrųjų veiksmų 12 straipsnio 2 dalyje, konkretesnis susitarimo tikslas – suderinti veiksmingą kovą su piratavimu jūroje prie Somalio krantų ir pagrindinių teisių laikymąsi.

80. Piratavimas jūroje prie Somalio krantų kelia grėsmę tarptautiniam saugumui ir regiono stabilumui. Sąjungos Bendraisiais veiksmais siekiama kovoti su šios formos tarptautiniu nusikalstamumu, paplitusiu Indijos vandenyne, ypač jūroje prie Somalio ir Somalio pusiasalio krantų. Kaip pažymėjo Parlamentas 2012 m. gegužės 10 d. Rezoliucijoje dėl piratavimo jūroje, šis reiškinys „tampa vis didėjančia grėsme jūrininkų ir kitų asmenų gyvybei ir saugumui, taip pat regiono vystymuisi ir stabilumui, jūrų aplinkai, pasaulio prekybai, visų rūšių jūrų transportui ir laivybai, įskaitant žvejybos laivus, taip pat humanitarinės pagalbos teikimui“²⁷.

81. Taigi Sąjungos Bendraisiais veiksmais siekiama pasirūpinti jūrų laivybos saugumu šioje intensyvaus tarptautinio tranzito zonoje. Todėl šiais veiksmais siekiama tikslo ginti tarptautinį saugumą jūroje prie Somalio krantų. Taip pat jais remiamas regiono stabilumas ir taika jame.

82. Sąjungos požiūriu, dėl jūrų laivybos sutrikdymo Raudonojoje jūroje ir Adeno įlankoje piratavimo problema tampa strateginė. Iš esmės šis jūrų maršrutas tiekimo į Europą atžvilgiu laikytinas pagrindiniu. Apskritai kalbant, tai, kad prieš piratavimo veiksmus mobilizuojamasi tarptautiniu lygmeniu, patvirtina, kad su šiais veiksmais gali susidurti prekybos laivai iš įvairių pasaulio dalių, todėl tai yra grėsmė tarptautinei taikai ir saugumui.

83. Manau, tikslas kovoti su piratavimu prie Somalio krantų siekiant palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą ir daryti tai nepažeidžiant žmogaus teisių, vykdamas Saugumo Tarybos inicijuotą tarptautinį bendradarbiavimą, patenka į BUSP sritį.

84. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad toks tikslas atitinka Sąjungos išorės veiksmų tikslus, konkrečiau išvardytus ESS 21 straipsnio 2 dalies a–c ir h punktuose. Pagal šią nuostatą:

„Sąjunga nustato ir įgyvendina bendrą politiką ir veiksmus bei siekia aukšto lygio bendradarbiavimo visose tarptautinių santykių srityse, kad:

- a) apgintų savo vertybes, pagrindinius interesus, saugumą, nepriklausomybę ir vientisumą;
- b) įtvirtintų ir remtų demokratiją, teisinę valstybę, žmogaus teises ir tarptautinės teisės principus;
- c) išsaugotų taiką, užkirstų kelią konfliktams ir stiprintų tarptautinį saugumą pagal Jungtinių Tautų Chartijos²⁸ tikslus ir principus, taip pat pagal Helsinkio baigiamojo akto principus ir Paryžiaus Chartijos tikslus, įskaitant susijusiuosius su išorės sienomis;

25 — 2011/2962(RSP).

26 — 10 punktas.

27 — Šios rezoliucijos C konstatuojamoji dalis.

28 — 1945 m. birželio 26 d. San Franciske pasirašyta chartija.

<...>

h) remtų tarptautinę sistemą, grindžiamą tvirtesniu daugiašaliu bendradarbiavimu ir tinkamu pasauliniu valdymu.“

85. Tiesa, kad ESS 21 straipsnio 2 dalyje išvardyti tikslai – tai horizontalūs Sąjungos išorės veiksmų tikslai, ir vienas ar kitas iš jų nėra priskiriami konkrečiai BUSP. Nustatyti BUSP tikslus sunku ir todėl, kad, pirma, ESS 23 straipsnyje, esančiame 2 skyriuje, kuris skirtas konkrečioms nuostatomis dėl BUSP, daroma nuoroda į ESS 21 straipsnio 2 dalyje nurodytus horizontalius Sąjungos išorės veiksmų tikslus ir, antra, ESS 24 straipsnio 1 dalyje BUSP sritis apibrėžiama ypač plačiai ir apibendrintai. Iš tikrųjų, pagal šią nuostatą „Sąjungos kompetencija [BUSP] srityje apima visas užsienio politikos sritis ir visus su Sąjungos saugumu susijusius klausimus, įskaitant laipsnišką bendros gynybos politikos formavimą, kuris sudarytų sąlygas pereiti prie bendros gynybos“.

86. Tačiau būtina nustatyti ribas tarp BUSP ir kitų Sąjungos politikos sričių. Ši pareiga kyla iš ESS 40 straipsnyje numatytos sąlygos, kad neturi būti tarpusavio poveikio tarp Sąjungos kompetencijų BUSP srityje ir kitų Sąjungos politikos sričių.

87. Todėl visų pirma reikia nurodyti, kad minėti Sąjungos išorės veiksmų tikslai, būtent išvardytieji ESS 21 straipsnio 2 dalies a–c ir h punktuose, patenka tarp tikslų, kurie paprastai priskiriami BUSP. Šiuo požiūriu pažymėtina, kad šioje nuostatoje nurodyti tikslai iš esmės atitinka tikslus, kurie buvo priskiriami BUSP pagal ES sutarties 11 straipsnio 1 dalies redakciją, galiojusią iki Lisabonos sutarties.

88. Toliau, kadangi ESS 21 straipsnio 2 dalyje nurodyti Sąjungos išorės veiksmų bendrieji tikslai, siekiant nustatyti, su kokia Sąjungos politikos sritimi yra labiau susijęs vienas ar kitas tikslas, šią nuostatą reikia sieti su konkretesnėmis nuostatomis, taikytinomis kiekvienai politikos sričiai.

89. Kalbant konkrečiai apie tikslą palaikyti taiką ir stiprinti tarptautinį saugumą, pagal minėtą Sprendimą *Parlamentas prieš Tarybą* jis priskirtinas BUSP sričiai.

90. Iš tikrųjų šiame sprendime Teisingumo Teismas tikslą kovoti su tarptautiniu terorizmu ir jo finansavimu, kad būtų išsaugota taika ir saugumas tarptautiniu lygmeniu, BUSP sričiai priskyrė remdamasis ne tik ESS 21 straipsnio 2 dalies c punktu ir 24 straipsnio 1 punkto pirma pastraipa, bet ir 43 straipsnio 1 dalimi.

91. Kaip ir byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas, tai, kad susitarimas yra viena iš priemonių, kuriomis Sąjunga įgyvendina sprendimą imtis tarptautinių veiksmų, dėl kurio yra priimtos kelios Saugumo Tarybos rezolucijos, ir kurios neginčytinai skirtos tarptautinei taikai ir saugumui išsaugoti, yra svarbus veiksnys, kuriuo remiantis galima daryti išvadą, kad šis susitarimas priskirtinas BUSP sričiai²⁹.

92. Pagal ESS 37 straipsnį, kuris, prisiminkime, yra ginčijamo sprendimo materialinis teisinis pagrindas, Sąjunga gali sudaryti tarptautinius susitarimus visose BUSP srityse, tarp jų – bendros saugumo ir gynybos politikos (toliau – BSGP) srityje, kuri, kaip nurodyta ESS 42 straipsnio 1 dalyje, yra sudedamoji BUSP dalis.

93. Taigi, manau, kad susitarimas, kuris yra būtinas karinės operacijos *Atalanta* tęsinys, kuriuo siekiama to paties tikslo išsaugoti tarptautinę taiką ir saugumą, priklauso BSGP sričiai.

29 – Šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą* 76 punktą, taip pat mano išvados byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, 66 punktą.

94. Pagal ESS 42 straipsnio 1 dalį BSGP „užtikrina Sąjungos operaciniam veiksnui reikalingus civilinius ir karinius pajėgumus. Sąjunga gali jais naudotis vykdydama misijas už Sąjungos ribų, skirtas taikos palaikymui, konfliktų prevencijai ir tarptautinio saugumo stiprinimui laikantis Jungtinių Tautų Chartijos principų.“

95. BSGP misijų turinys patikslinamas ESS 43 straipsnio 1 dalyje, pagal kurią „42 straipsnio 1 dalyje nurodytas misijas, kurias vykdydama Sąjunga gali naudoti civilines ir karines priemones, sudaro bendri nusiginklavimo veiksmai, humanitarinės ir gelbėjimo, karinio konsultavimo ir pagalbos, konfliktų prevencijos ir taikos palaikymo, kovinių pajėgų vykdomos krizių valdymo misijos, įskaitant taikdarystę ir pokonfliktinio stabilizavimo operacijas. Visos šios misijos gali prisidėti kovojant su terorizmu, taip pat remiant trečiąsias šalis, savo teritorijose kovojančias prieš terorizmą.“

96. Parlamentas nurodo, kad nesupranta, kaip susitarimu Sąjungos ir *Eunavfor* atstovams patikėtos misijos, kaip antai: asmenų ir turto perdavimas, įrodymų teikimas, baudžiamojo persekiojimo ir teismo proceso palengvinimas, teisės aktų peržiūra, tyrėjų mokymas ir finansinės, techninės, logistinės arba kitokios pagalbos teikimas Mauricijaus Respublikai, gali būti priskirtos vienai iš specialių BSGP misijų, numatytų ESS 42 ir 43 straipsniuose. Net darydamas prielaidą, kad šios misijos gali prisidėti prie bendro tikslo stiprinti tarptautinį saugumą ir yra susijusios su karine operacija *Atalanta*, Parlamentas mano, kad pats jų pobūdis ir specialus tikslas viršija tai, kam buvo surengta operacija *Atalanta*.

97. Atvirai, manau, jog BSGP misijų sąrašas ESS 43 straipsnio 1 dalyje yra pakankamai platus, kad apimtų visas susitarimo nuostatas ir kad atitinkamai būtų padaryta išvada, jog jis yra sudedamoji BSGP priskirtinos misijos dalis.

98. Jei vis dėlto būtų nuspręsta, kad įtariamųjų perdavimas ir jų baudžiamasis persekiojimas pagal savo pobūdį nėra kariniai veiksmai, pažymėtina, kad vienas iš svarbių BSGP požymių, kuris aiškiai kyla iš ESS 42 straipsnio 1 dalies ir 43 straipsnio 1 dalies, – neapsiriboti karinių priemonių naudojimu, o numatyti ir civilinių priemonių panaudojimą, be kita ko, vykdamas krizės valdymo misijas³⁰.

99. Parlamento teigimu, tai, kad susitarimas skirtas kovai su vienos formos nusikalstamumu ir pagal jį numatytos priemonės yra artimos priemonėms, naudojamoms policijos bendradarbiavimo ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje pagal SESV trečiosios dalies V antraštinę dalį, susijusią su LSTE, reiškia, kad ginčijamas sprendimas taip pat turėjo būti grindžiamas šioje antraštinėje dalyje esančiais teisiniais pagrindais, t. y. SESV 82 ir 87 straipsniais.

100. Komisija savo ruožtu teigia, jog pagrindinis susitarimo tikslas – išvengti, kad baudžiamasis procedūras vykdytų pačios susijusios valstybės narės. Šis susitarimas palengvina valstybių narių valdžios institucijų ir Mauricijaus Respublikos valdžios institucijų bendradarbiavimą kuriant teisinį ir praktinį pagrindą dėl įtariamų asmenų perdavimo trečiajai pakrantės valstybei, kad ši vykdytų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą. Darytina išvada, jog susitarimo tikslas ir turinys pateisintų tai, kad SESV 82 straipsnis būtų teisinis pagrindas susitarimui sudaryti, atsižvelgiant į jo pobūdį, išimtinai skirtą teisminei bendradarbiavimui. Tai, kad karinis personalas dalyvauja taikant susitarimą, visiškai nepakeičia Komisijos išvados. Iš esmės, nustatant tinkamą teisinį pagrindą, veikėjo pobūdis arba statusas nėra svarbu, bet numatytų veiksmų pobūdis turi esminę reikšmę.

101. Parlamento ir Komisijos argumentavimas, manau, yra klaidingas.

102. Grįsdamas pirmąjį savo argumentavimo aspektą Parlamentas nurodo, kad kova su nusikalstamumu nėra tikslas arba speciali Sąjungos misija BUSP arba BSGP srityje, o sritis, patenkanti į LSTE. Jis taip pat pažymi, kad ESS 43 straipsnio 1 dalyje nurodyta tik kova su terorizmu.

30 — Kaip jau buvo nurodyta dokumente „Europos saugumo strategija. Saugi Europa geresniame pasaulyje“, 2003 m. gruodžio 12 d. priimtame Briuselyje, „jokia iš naujų grėsmių nėra išimtinai karinė ir su ja negali būti kovojama išimtinai karinėmis priemonėmis. Kiekvienai grėsmei turi būti priešpriešinama veiksmų visuma.“ (p. 7)

103. Tačiau tai, kad šioje nuostatoje nurodyta, jog BSGP misijos gali prisidėti kovojant su terorizmu, mano nuomone, anaipol nepaneigia, kad tokios misijos taip pat gali prisidėti kovojant su kitų formų nusikalstamumu.

104. Be to, kaip teisingai nurodo Taryba, kova su tarptautiniu nusikalstamumu, kuris kelia grėsmę tarptautiniam saugumui, už Sąjungos teritorijos ribų – tai klausimas, patenkantis į BUSP sritį ir kartu, kaip jos sudedamoji dalis, – į BSGP sritį, prireikus vykdant krizės valdymo operacijas.

105. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Sąjunga vykdė kelias saugumo sektoriaus reformos misijas vadovaudamasi BSGP, be kita ko, civilines misijas, kad duotų atsaką į saugumui kylančias grėsmes, be kita ko, ir kylančias iš nusikalstamos veiklos, taip pat policijos misijas ir „teisinės valstybės“ misijas³¹. Tačiau šios misijos – manau, teisingai – nebuvo laikomos susijusiomis su LSTE. Operacijos, vykdomos per minėtas misijas, gali būti skirtos viešajai tvarkai palaikyti arba atkurti. Gali būti numatytos, be kita ko, tokios užduotys kaip saugumo darbuotojų mokymas ir vadovavimas jiems, taip pat pagalba rengiant įstatymus³².

106. Iš tikrųjų, Parlamento ir Komisijos plėtojami argumentai rodo, kad reikėtų paaiškinti skirtumą tarp BUSP ir LSTE išorės aspekto.

107. Atskirti šias dvi Sąjungos politikos sritis sudėtinga dėl to, kad abi susijusios su saugumo reikalavimu³³. Tikslai apginti Sąjungos saugumą ir stiprinti tarptautinį saugumą nustatyti Sąjungai kaip jos išorės veiksmų tikslai ESS 21 straipsnio 2 dalies a ir c punktuose. Tikslas užtikrinti aukštą saugumo lygį taip pat yra LSTE tikslas pagal SESV 67 straipsnio 3 dalį.

108. Tačiau BUSP ir LSTE išorės aspekto atitinkamos taikymo sritys turi būti gerai atskirtos.

109. Kaip nurodo Taryba, su LSTE susijusios priemonės, nesvarbu, ar jos būtų susijusios su vidaus, ar su išorės aspektu, turi būti tvirtinamos siekiant Sąjungoje puoselėti laisvę, taiką ir saugumą. SESV 67 straipsnio 1 dalyje iš esmės numatyta, kad „Sąjunga sukuria [LSTE]“, tai atsispindi ir ESS 3 straipsnio 2 dalyje. Pagal pastarosios dalies nuostatą „Sąjunga savo piliečiams siūlo vidaus sienų neturinčią [LSTE], kurioje laisvas asmenų judėjimas užtikrinamas kartu taikant atitinkamas išorės sienų kontrolės, prieglobsčio suteikimo, imigracijos ir nusikalstamumo prevencijos bei kovos su juo priemones“.

110. LSTE kuriant Sąjungos piliečiams būtina, kad Sąjunga įgyvendintų išorės kompetenciją³⁴. Pavyzdžiui, pagal SESV 79 straipsnio 3 dalį Sąjungai aiškiai suteikiama išorės kompetencija sudaryti readmisijos susitarimus. Be to, pagal SESV 216 straipsnį Sąjunga gali sudaryti tarptautinius susitarimus policijos arba teismo bendradarbiavimo srityje, be kita ko, kai tai būtina vienam iš LSTE tikslų pasiekti.

31 — Pavyzdžiui, paminėtini 2008 m. vasario 4 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove, EULEX KOSOVO (OL L 42, p. 92), Irakui suteikta pagalba pagal 2010 m. birželio 14 d. Tarybos sprendimą 2010/330/BUSP dėl Europos Sąjungos jungtinės teisinės valstybės misijos Irake EUJUST LEX-IRAQ (OL L 149, p. 12), 2012 m. liepos 16 d. Tarybos sprendimas 2012/389/BUSP dėl Europos Sąjungos regioninių jūrinių pajėgumų stiprinimo Somalio pusiasalyje misijos (EUCAP NESTOR) (OL L 187, p. 40), 2012 m. liepos 16 d. Tarybos sprendimas 2012/392/BUSP dėl Europos Sąjungos BSGP misijos Nigerijoje (EUCAP SAHEL Niger) (OL L 187, p. 48).

32 — Po 2000 m. birželio 19 ir 20 d. Santa Maria da Feiroje įvykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo Sąjunga išplėtojo BSGP civilinį aspektą. Šioje srityje vykdomomis operacijomis siekiama suteikti valstybėms, kuriose yra įvykęs konfliktas arba kurių institucijos silpnos, pagalbą, kad būtų konsoliduotos jų teisės normos ir (arba) išplėtos jų galimybės kovoti su organizuotu nusikalstamumu arba veiksmingiau kontroliuoti jų išorės sienas. Žr. F. Trauner „The internal-external security nexus: more coherence under Lisbon?“, Occasional Paper, ISS, 2011 m. kovas, p. 16.

33 — Žr. E. Neframi „L'aspect externe de l'espace de liberté, de sécurité et de justice: quel respect des principes et objectifs de l'action extérieure de l'Union?“, *La dimension extérieure de l'espace de liberté, de sécurité et de justice de l'Union européenne après le traité de Lisbonne*, Bruylant, 2013, p. 509, ypač p. 521.

34 — Dokumente „Hagos programa: laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimas Europos Sąjungoje“ (OL C 53, 2005, p. 1) taip pat nurodyta, kad visi Sąjungai suteikti įgaliojimai, įskaitant išorės santykius, turėtų būti naudojami bendrai ir nuosekliai kuriant LSTE (4 punkto paskutinė pastraipa).

111. Būtent pagal ESS 3 straipsnio 2 dalyje ir SESV 67 straipsnyje nustatytus tikslus galima suprasti, koks yra LSTE išorės aspektas. Kitaip tariant, LSTE išorės aspektas šiose nuostatose išreikštų tikslų atžvilgiu yra funkcinis ir instrumentinis³⁵. LSTE srityje vidaus ir išorės politikos sąsajos yra painios. Siekiant nustatyti, koks yra išorės aspektas LSTE srityje, pirmiausia reikia atsižvelgti į LSTE vidaus politikos sritis³⁶.

112. Darytina išvada, kad nors kuriant šią erdvę gali prireikti Sąjungos išorės veiksmų, tam, kad susitarimas būtų laikomas priskirtinu LSTE, jis turi būti glaudžiai susijęs su laisve, saugumu ir teisingumu Sąjungoje. Kitaip tariant, priskyrimas LSTE pateisinamas, jei yra tiesioginis ryšys tarp Sąjungos vidaus saugumo tikslo ir už Sąjungos ribų plėtojamo teismo ir (arba) policijos bendradarbiavimo. Ir atvirkščiai – Sąjungos veikla priskirtina BUSP, jei tikslas – taika, stabilumas ir demokratijos plėtra regione už Sąjungos ribų³⁷.

113. Tiesa, kad skirtumas ne visada akivaizdus, nes iš tikrųjų tam tikros formos nusikalstamumo išplitimas konkrečiame regione gali būti pavojingas tiek Sąjungos vidaus saugumui, tiek atitinkamo regiono stabilumui³⁸. Kaip matyti, be kita ko, iš Stokholmo programos³⁹, kurią Europos Vadovų Taryba patvirtino 2010 m., vidaus saugumas ir išorės saugumas neatsiejami. Siekiant apsaugoti Europą ir jos piliečius, itin svarbu kovoti su grėsmėmis, net ir kylančiomis ne mūsų žemynė⁴⁰.

114. Vis dėlto manau, kad kai kalbame apie Sąjungos veiksmą, kuris priskiriamas Saugumo Tarybos iniciuotam tarptautiniam bendradarbiavimui ir kuriuo visų pirma siekiama kovoti su grėsme tarptautinei taikai ir saugumui, šis veiksmas turi būti patvirtintas remiantis BUSP.

115. Šioje byloje susitarimas, kuris patenka, kaip matėme, į veiksmų, dėl kurių buvo nuspręsta tarptautiniu lygmeniu, kontekstą ir kuriuo siekiama kovoti su piratavimo veiksmais jūroje prie Somalio krantų, kad būtų užtikrinta tarptautinė taika ir saugumas, manau, neapima situacijos, kuri būtų pakankamai susijusi su LSTE kūrimu.

116. Priešingai, nei teigia Parlamentas, kad būtų priskirta prie LSTE, nepakanka to, kad sutartyje numatytas *Eunavfor* ir baudžiamųjų Mauricijaus Respublikos institucijų bendradarbiavimas ir kad jis apima veiklą, kuri panaši į policijos arba teismo pobūdžio veiklą.

117. Manau, jog klaidinga teigti, kad jei tik kalbama apie asmenų atžvilgiu vykdomą teismo procesą, to pakanka, kad Sąjungos veiksmas patektų į su LSTE, šiuo atveju – su jos išorės aspektu, susijusios politikos sritį. Iš tikrųjų BUSP gali pareikalauti naudotis policijos arba teismo priemonėmis, kad būtų galima pasiekti jos tikslus. Pats naudojimas tokiomis priemonėmis nėra lemiamas, jei jos naudojamos tikslui palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą – tai, kaip matėme, neginčijamai yra BUSP dalis, o ne LSTE būdingas tikslas.

35 — Žr. I. Govaere ir V. Demedts „Quelle définition de l'„externe“ en matière d'ELSJ? Le cadre et les enjeux“, *La dimension extérieure de l'espace de liberté, de sécurité et de justice de l'Union européenne après le traité de Lisbonne*, Bruylant, 2013, p. 489, būtent p. 497.

36 — Ten pat (p. 508).

37 — Žr. S. Biolley „Coopération policière dans l'Union européenne“, *Juristclasser Europe*, 2680 sąsiuvinis, 114 punktas.

38 — Ten pat.

39 — Dokumentas „Stokholmo programa – Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“ (OL C 115, 2010, p. 1).

40 — Žr. 7 punktą „Europa globalizuotame pasaulyje: laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės išorės aspektas“. Šiuo atžvilgiu Europos Vadovų Taryba nurodo, jog „pripažįsta, kad BSGP ir daugeliu išorės veiksmų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje siekiama bendrų tikslų arba vienas kitą papildančių veiksmų. Misijos BSGP srityje taip pat labai prisideda prie Sąjungos vidaus saugumo, kadangi dedamos pastangos remti kovą su sunkiais tarpvalstybiniais nusikaltimais šalyse, kuriose vykdomos šios misijos, ir ugdyti pagarbą teisei valstybei.“ (7.1 punktas) Todėl Europos Vadovų Taryba „skatina intensyviai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės ir BSGP sričių subjektų bendradarbiavimą ir suderinamumą, siekiant padėti įgyvendinti šiuos bendrus tikslus“ (ten pat).

118. Sąjungos vykdomos misijos BSGP srityje rodo, kad įprastomis LSTE priemonėmis gali būti pasinaudota siekiant BUSP tikslų. Pavyzdžiui, Sąjungos vykdomas tarptautines misijas, kuriomis siekiama palaikyti taiką, užkirsti kelią konfliktams ir stiprinti tarptautinį saugumą, palengvina galimybę pasinaudoti civilinėmis priemonėmis, kaip antai atitinkamų trečiųjų valstybių teisminės sistemos ir policijos tarnybų stiprinimu⁴¹. Taigi tam, kad būtų pasiekti BUSP tikslai, įgyvendinant Sąjungos užsienio politikos įgaliojimus įtraukiamas LSTE išorės aspektas⁴².

119. Galiausiai pažymėtina, jog konstatavimas, kad susitarimu siekiama apsaugoti piratavimu įtariamų asmenų teises, taip pat tai, kad jame daroma nuoroda į būsimą šalių susitarimą siekiant nustatyti Sąjungos teikiamos techninės ir logistinės pagalbos Mauricijaus Respublikai sąlygas, be kita, ko, teisės aktų peržiūros, tyrėjų ir prokurorų mokymo, tyrimo ir teismo proceso srityse, neleidžia priskirti šio susitarimo LSTE sričiai. Iš tikrųjų šios sudedamosios susitarimo dalys skirtos žmogaus teisių apsaugai ir teisinės valstybės įtvirtinimui, priklausantiems BUSP tikslams. Šiuo atžvilgiu būtų paradoksalu, jei dėl susitarimo šalių noro, kad veiksmingas baudimas už piratavimo veiksmus nepažeistų šiuos veiksmus įvykdžiusių asmenų pagrindinių teisių, būtų prisidėta prie to, kad šis susitarimas būtų pašalintas iš BUSP srities, kurioje, kaip ir kitose Sąjungos politikos srityse, taikomas reikalavimas gerbti pagrindines teises.

120. Sąjungos vykdoma karinė operacija neišvengiamai baigiasi piratavimo veiksmus vykdančių asmenų areštu. Akivaizdu, kad nustatyti sąlygas, kaip su šiais asmenimis turi būti elgiamasi po arešto ir koks likimas jų laukia, – tai pačios operacijos dalis. Vienintelis teisėtas elgesys su sulaikytais asmenimis – juos teisti. Vertinant šiuo požiūriu, tai, kad valstybėms, kurioms perduodami piratai, leidžiama savo procedūras padaryti atitinkančias tarptautinę žmogaus teisių teisę, yra paskutinis, bet esminis BUSP kontekste vykdomos karinės operacijos etapas.

121. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Taryba, priimdama ginčijamą sprendimą, teisėtai nusprendė, kad jis nepriskirtinas LSTE išorės aspektui, todėl nereikėjo pasinaudoti vienu iš teisinių pagrindų, susijusių su šia Sąjungos politika.

122. Manau, susitarime taip pat nėra sudedamosios dalies, susijusios su vystomuuoju bendradarbiavimu, kuri pateisintų pasinaudojimą teisiniu pagrindu pagal SESV penktosios dalies III antraštinės dalies 1 skyrių.

123. 2008 m. gegužės 20 d. Sprendime *Komisija prieš Tarybą*⁴³ Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog „tam, kad Bendrija įgyvendindama vystomojo bendradarbiavimo politiką galėtų priimti konkrečią priemonę, skirtą kovoti su šaulių ir lengvųjų ginklų platinimu, reikia, kad ir šios priemonės tikslai, ir jos turinys patektų į šioje srityje Bendrijai pagal EB sutartį suteiktos kompetencijos sritį“⁴⁴. Teisingumo Teismo teigimu, „taip nėra, jei tokios priemonės, kuri nors ir prisideda prie ekonominio ir socialinio besivystančios valstybės vystymosi, pagrindinis tikslas yra BUSP įgyvendinimas“⁴⁵.

124. Tačiau matėme, kad būtent BUSP yra susitarimo ir ginčijamo sprendimo svarbiausias aspektas.

41 — Sąveika tarp įprastų priemonių, būdingų LSTE ir BUSP, kalbant apie jos BSGP aspektą, pažymėta dokumente „Europos Sąjungos vidaus saugumo strategija – Kuriant Europos saugumo modelį“, kurį 2010 m. vasario 25 ir 26 d. priėmė Teisingumo ir vidaus reikalų taryba ir 2010 m. kovo 25 ir 26 d. patvirtino Europos Vadovų Taryba, nurodžiusi, jog „labai svarbu, kad baudžiamosios tarnybos bei laisvės, saugumo ir teisingumo srityje veikiančios institucijos būtų labiau įtrauktos dalyvauti visose civilinio krizių valdymo misijose ir taip prisidėtų prie konfliktų sprendimo bendradarbiaudamos su kitomis dalyvaujančiomis tarnybomis (karinėmis, diplomatinėmis, greito reagavimo tarnybomis ir kt.)“ (p. 30). Taigi LSTE išorės aspektas ir BSGP yra glaudžiai susiję ir vienas kitą papildo. Bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis turi esminę reikšmę siekiant Sąjungos vidaus saugumo tikslų, o BSGP misijos taip pat gali padėti pasiekti LSTE tikslus ne tik teikiant vidaus saugumui svarbią informaciją, bet ir prisidedant prie Sąjungos kaimyninių valstybių stabilumo (šiuo klausimu žr. S. Wolff ir G. Mounier „The external dimension of JHA: A new dimension of EU diplomacy“, *Freedom, Security and Justice after Lisbon and Stockholm*, TMC Asser Press, 2011).

42 — Žr. E. Neframi, minėtas veikalas, p. 527.

43 — C-91/05, Rink. p. I-3651.

44 — 71 punktą.

45 — 72 punktą.

125. Pagal SESV 208 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą „Sąjungos bendradarbiavimo vystymosi labai politikos pagrindinis tikslas yra sumažinti, o ilgainiui ir panaikinti skurdą“.

126. Kaip pažymi Taryba, SESV 208 straipsnio 1 dalyje vystomojo bendradarbiavimo taikymo srities pagrindiniai aspektai buvo pakeisti taip, kad Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politikos esminis aspektas – kova su skurdu ir jo panaikinimas. Be to, SESV 208 straipsnio 1 dalies antros pastraipos paskutiniame sakinyje pažymėta, kad „Sąjunga atsižvelgia į bendradarbiavimo vystymosi labai tikslus savo įgyvendinamos politikos srityse, kurios gali turėti įtakos besivystančioms šalims“. Taigi kitose Sąjungos politikos srityse, pavyzdžiui, BUSP, turi būti atsižvelgiama į vystomojo bendradarbiavimo tikslus ir todėl gali būti prie jų prisidedama – tai atitinka Sąjungos išorės veiksmų nuoseklumo reikalavimą. Todėl vien ta aplinkybė, kad BUSP srities priemonė gali turėti teigiamų pasekmių trečiosios valstybės vystymuisi, nereiškia, kad ši priemonė patenka į vystomojo bendradarbiavimo taikymo sritį pagal SESV 208 straipsnį.

127. Tiesa, galiojant ankstesnėms sutartims, t. y. sutartims iki Lisabonos sutarties, Teisingumo Teismas pakankamai plačiai aiškino vystomojo bendradarbiavimo taikymo sritį⁴⁶. Tačiau toks platus supratimas turi tam tikras ribas. Ypač reikia skirti priemones, skirtas vystomajam bendradarbiavimui, ir priemones, kuriomis siekiama kitų Sąjungos tikslų, tokių kaip BUSP. Vertinant šiuo požiūriu, Mauricijaus Respublikos galimybių vykdyti teismo procesą stiprinimas nėra tikslas pats savaime, bet juo siekiama veiksmingai nubausti už piratavimo veiksmus, kurie kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui, ir padaryti tai geriant šiuos veiksmus atlikusių asmenų pagrindines teises.

128. Bet kuri pagal susitarimą teikiama pagalba, pirmiausia numatyta jo 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse, yra susijusi su piratavimo veiksmais įtariamų asmenų perdavimu, kad būtų veiksmingai nubausta už piratavimo veiksmus, ir su Mauricijaus Respublikos galimybėmis taikyti susitarimą laikantis tarptautinės žmogaus teisių teisės. Be to, pažymėtina, kad pagal susitarimo 10 straipsnio 2 dalies f punktą 7 straipsnyje minėtos techninės pagalbos, kompetencijos, mokymo ir kitos pagalbos teikimas numatytas tik „siekiant šio Susitarimo tikslų“. Taigi susitarime numatyta pagalba neviršija to, kad būtina pasiekti tikslus, dėl kurių buvo pradėta operacija. Todėl ja visiškai nesiekama Mauricijaus Respublikos vystymo ir dėl to tai nėra vystomojo bendradarbiavimo priemonė pagal SESV 208 ir 209 straipsnius.

129. Pagalbos pobūdis neturi lemiamos reikšmės ir pats savaime nepriskirtinas vystomajam bendradarbiavimui⁴⁷. Šiuo atžvilgiu tokia techninė pagalba, kaip „techninė ir logistinė pagalba [Mauricijaus Respublikos] teisės aktų peržiūros, tyrėjų ir prokurorų mokymo, tyrimo bei teismo proceso srityse“⁴⁸, gali būti kuo puikiau teikiama remiantis BUSP ir, konkrečiai kalbant, kaip matėme, BSGP, kad būtų užtikrintas saugumas ir remiamos žmogaus teisės ir teisinė valstybė.

130. Iš šių argumentų matyti, jog kadangi nenustačiau sudedamosios susitarimo dalies, susijusios su vystomuoju bendradarbiavimu, ginčijamas sprendimas teisingai buvo grindžiamas ESS 37 straipsniu nepriedant su vystomuoju bendradarbiavimu susijusio teisinio pagrindo.

131. Kadangi ginčijamas sprendimas teisėtai buvo grindžiamas tik su BUSP susijusiu teisiniu pagrindu, todėl su šiuo sprendimu susijęs susitarimas laikytinas susijusiu išimtinai su BUSP, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą. Taigi sprendimui sudaryti ši susitarimą nereikėjo nei Parlamento pritarimo, nei konsultavimosi su juo.

46 — Žr. 1996 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Portugalija prieš Tarybą* (C-268/94, Rink. p. I-6177) 23–29 ir 37–39 punktus, 2007 m. spalio 23 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Komisiją* (C-403/05, Rink. p. I-9045) 56–58 punktus ir minėto 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 64–70 punktus.

47 — Šiuo klausimu žr. minėto 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 104 ir 105 punktus.

48 — Žr. susitarimo 7 straipsnio 3 dalį.

II – Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su SESV 218 straipsnio 10 dalies pažeidimu

132. Antruoju ieškinio pagrindu Parlamentą kaltina Taryba, kad jis nebuvo „nedelsiant ir išsamiai informuojamas visais šios procedūros etapais“, priešingai, nei reikalaujama pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį.

133. Taryba pirmiausia teigia, kad šis ieškinio pagrindas nepriimtinas, nes, kalbant apie susitarimą, susijusį išimtinai su BUSP, Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos tikrinti, ar ji laikėsi šioje nuostatoje numatytos informavimo pareigos. Be to, jei Teisingumo Teismas paskelbtų turįs jurisdikciją tikrinti, ar ji laikėsi šios nuostatos, Taryba nurodo negalinti būti kaltinama dėl jokio SESV 218 straipsnio 10 dalies pažeidimo.

134. Pagal ESS 24 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą Teisingumo Teismo „jurisdikcijai nepriklauso [nuostatos dėl BUSP], išskyrus tai, kad jo jurisdikcijai priklauso peržiūrėti, kaip laikomasi šios Sutarties 40 straipsnio, ir peržiūrėti tam tikrų sprendimų, nurodytų [SESV] 275 straipsnio antroje pastraipoje, teisėtumą“.

135. Be to, SESV 275 straipsnio pirmoje pastraipoje pažymima, kad Teisingumo Teismo jurisdikcijai nepriklauso „[nuostatų dėl BUSP] pagrindu priimti aktai“. Tačiau pagal SESV 275 straipsnio antrą pastraipą „Teismo jurisdikcijai priklauso prižiūrėti, kaip laikomasi [ESS] 40 straipsnio, ir priimti sprendimus dėl pagal [SESV] 263 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje numatytas sąlygas pateiktų ieškinių, peržiūrint [ES] sutarties V antraštinės dalies 2 skyriaus pagrindu Tarybos priimtų sprendimų, patvirtinančių ribojančias priemones, nukreiptas prieš fizinius ar juridinius asmenis, teisėtumą“.

136. Iš šių nuostatų matyti, kad nors paprastai Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos BUSP srityje, ši sritis visiškai neišvengia Sąjungos teismo priežiūros.

137. Aišku, kad SESV 218 straipsnyje nustatytos taisyklės, susijusios su derybomis dėl visų tarptautinių sutarčių ir jų sudarymu. Konkrečiai kalbant, 218 straipsnio 10 dalyje numatyta taisyklė, kad „<...> Parlamentą nedelsiant ir išsamiai informuojamas visais šios procedūros etapais“, taikoma visoms Sąjungos teisės sritims. Nors ši nuostata taikytina, be kita ko, ir tarptautiniams susitarimams, kuriuos Sąjunga sudaro BUSP srityje, tai visiškai nėra nuostata dėl BUSP, kaip ji suprantama pagal ESS 24 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ir SESV 275 straipsnio pirmą pastraipą. Taigi šis jurisdikcijos neturėjimą pagrindžiantis motyvas turi būti atmestas.

138. Be to, nors pats ginčijamas sprendimas, kaip pirma matėme, neabejotinai yra aktas, priimtas materialiniu požiūriu vadovaujantis nuostatomis dėl BUSP, kaip numatyta SESV 275 straipsnio pirmoje pastraipoje, vis dėlto manau, jog tai nereiškia, kad Teisingumo Teismas turėtų paskelbti neturįs jurisdikcijos tikrinti, ar Taryba laikėsi tokios, kaip numatyta SESV 218 straipsnio 10 dalyje, procedūros sąlygos, taikytinos visiems tarptautiniams susitarimams, kurios taikymas BUSP srityje sudarytiems tarptautiniams susitarimams nėra aiškiai atmetamas.

139. Nors Teisingumo Teismo jurisdikcijos tikrinti, ar Taryba laikėsi SESV 218 straipsnio 10 dalies, principas, manau, turi būti pripažintas, vis dėlto tuomet, kai vykdydamas savo priežiūrą nagrinėja susitarimą, susijusį išimtinai su BUSP, kaip šioje byloje, Teisingumo Teismas turi atsižvelgti į BUSP taikomų taisyklių ir procedūrų specialų pobūdį, kaip matyti iš ESS 24 straipsnio 1 dalies antros pastraipos.

140. Tiesa, kaip Teisingumo Teismas priminė minėtame Sprendime *Parlamentas prieš Tarybą*, kad „Parlamento dalyvavimas teisėkūros procese Sąjungoje atspindi pagrindinį demokratijos principą, pagal kurį jis tautos valdymo funkciją atlieka per tarpininką – atstovaujамąją asamblėją“⁴⁹. Tačiau Teisingumo Teismas galėjo tik konstatuoti, kad Lisabonos sutarties rengėjai nusprendė „apriboti Parlamento vaidmenį, kiek tai susiję su Sąjungos BUSP veiksmis“⁵⁰.

141. Viena iš specialių taisyklių ir procedūrų BUSP srityje yra tai, kad pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą Parlamento pritarimo arba konsultavimosi su juo nereikalaujama, jei atitinkamas susitarimas susijęs išimtinai su BUSP.

142. Manau, iš to išplaukia, kad informavimo, į kurį Parlamentas turi teisę pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį, tvarka ir išsamumas negali būti tokie patys, atsižvelgiant į tai, ar atitinkamas susitarimas susijęs išimtinai su BUSP, ar ne. Kitaip tariant, manau, jog gali būti teisėtai reikalaujama, kad Taryba Parlamentui informaciją dėl tarptautinio susitarimo, kai pagal SESV 218 straipsnio 6 straipsnio antrą pastraipą turi būti gautas šios institucijos pritarimas arba su ja turi būti konsultuojamasi, teiktų greičiau ir išsamiau nei tuomet, kai nereikalaujama nei Parlamento pritarimo, nei konsultavimosi su juo. Iš tikrųjų, kad pateiktų aiškią nuomonę, Parlamentas būtina turi laiku gauti gana išsamią informaciją ir gali pagrįstai atsisakyti pritarti sprendimui sudaryti susitarimą, jei ši informacija nepateikiama.

143. Kiekvienu atveju, kai Teisingumo Teismas tikrina, ar Taryba laikėsi SESV 218 straipsnio 10 dalyje numatytos informavimo pareigos, manau, jis turi atsižvelgti į atitinkamo susitarimo pobūdį ir į pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą Parlamento turimus įgaliojimus paveikti šio susitarimo materialinį turinį.

144. Remiantis tuo, kas pasakyta, pripažinti, kad SESV 218 straipsnio 10 dalyje numatytos informavimo pareigos mastas gali skirtis pagal tai, kiek Parlamentas dalyvauja tarptautinių susitarimų sudarymo procedūroje, nereiškia sutikti su tuo, kad Parlamentas negautų pakankamai informacijos, kai atitinkamas susitarimas susijęs išimtinai su BUSP. Iš esmės primintina, kad net jei informavimo mastas konkrečiu atveju gali keistis, SESV 218 straipsnio 10 dalyje numatyta informavimo pareiga taikoma bendrai, taip pat ir BUSP srityje.

145. Be to, nereikia pamiršti, kad net jei Parlamento vaidmuo BUSP srityje yra ribotas – tik tuo atveju, kai susitarimas yra susijęs išimtinai su BUSP, – vis dėlto jis turi teisę išreikšti savo požiūrį dėl šios politikos, kaip matyti, be kita ko, iš ESS 36 straipsnio⁵¹.

146. Dabar pažiūrėkime, kada Parlamentas buvo informuotas apie derybas ir susitarimo sudarymą.

147. 2010 m. kovo 22 d. Taryba leido vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai pradėti derybas, kad būtų sudaryti susitarimai su keliomis trečiosiomis valstybėmis, tarp jų – su Mauricijaus Respublika, dėl asmenų perdavimo.

148. Tos pačios dienos raštu Taryba Parlamento Pirmininkui pranešė apie šį sprendimą ir pažymėjo, kad jam praneš, kai bus sudaryti atitinkami susitarimai dėl asmenų perdavimo.

149. Derybos baigėsi 2011 m. liepos 12 d. priėmus ginčijamą sprendimą, kuriuo Taryba leido pasirašyti susitarimą.

49 — 81 punktas.

50 — 82 punktas.

51 — ESS 36 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta, kad „Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai reguliariai konsultuojasi su <...> Parlamentu svarbiausiais [BUSP] bei [BSGP] aspektais bei esminiais pasirinkimo klausimais ir jį informuoja apie šių politikos krypčių raidą. Jis užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgta į <...> Parlamento požiūrį. Specialieji atstovai gali dalyvauti informuojant <...> Parlamentą.“ Toliau ESS 36 straipsnio antroje pastraipoje patikslinama, kad Parlamentas „gali teikti Tarybai ir vyriausiajam įgaliotiniui paklausimus arba rekomendacijas. Jis du kartus per metus svarsto pažangą, padarytą įgyvendinant [BUSP], įskaitant [BSGP].“

150. Susitarimas buvo pasirašytas 2011 m. liepos 14 d.

151. Ginčijamas sprendimas ir susitarimas 2011 m. rugsėjo 30 d. buvo paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

152. 2011 m. spalio 17 d. raštu Taryba pranešė Parlamento Pirmininkui apie ginčijamo sprendimo priėmimą ir susitarimo pasirašymą.

153. Parlamentas kaltina Tarybą, kad, pirma, ši jo neinformavo derybų dėl susitarimo etape ir, antra, prieš jam pateikdama ginčijamą sprendimą ir susitarimą laukė ilgiau nei tris mėnesius.

154. Manau, šie kaltinimai nėra tokio pobūdžio, kad būtų panaikintas ginčijamas sprendimas.

155. Iš esmės, pirma, manau, jog SESV 218 straipsnio 10 dalis suponuoja tai, kad Taryba turi atlikti tam tikrus konkrečius veiksmus, kad informuotų Parlamentą. Pavyzdžiui, šioje nuostatoje numatyta informavimo pareiga, mano nuomone, negali būti laikoma įvykdyta vien paskelbus Tarybos sprendimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tačiau konstatuotina, kad Taryba tiesiogiai ir asmeniškai pranešė Parlamento Pirmininkui apie derybų pradžią, paskui – apie ginčijamo sprendimo priėmimą ir susitarimo pasirašymą.

156. Antra, kaip pirma nurodžiau, negali būti reikalaujama, kad Taryba, kai susitarimas susijęs išimtinai su BUSP, informuotų Parlamentą taip pat išsamiai, kaip ir tuomet, kai reikalaujama jo pritarimo arba konsultavimosi su juo. Ypač dėl to, kad Parlamentas neturi pateikti savo nuomonės dėl susitarimo turinio, jo informuoti apie derybų eigą nebuvo privaloma.

157. Trečia, kalbant apie trijų mėnesių terminą, praėjusį iki tada, kai Taryba pateikė Parlamentui ginčijamą sprendimą ir susitarimą, pažymėtina, kad SESV 218 straipsnio 10 dalies turinį labiau atitiktų tai, kad Parlamentas būtų buvęs informuotas iki ginčijamo sprendimo ir susitarimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tačiau, atsižvelgdamas į tai, kad nagrinėjamas terminas dėl anksčiau nurodytų priežasčių, t. y. kad susitarimas susijęs išimtinai su BUSP, nepažeidė Parlamento išimtinių teisių ir negalėjo turėti įtakos susitarimo turiniui, manau, kad netenkinamos sąlygos SESV 218 straipsnio 10 dalies pažeidimui konstatuoti.

III – Išvada

158. Atsižvelgdamas į visus išdėstytus argumentus, siūlau Teisingumo Teismui:

— atmesti ieškinį ir

— priteisti iš Europos Parlamento bylinėjimosi išlaidas, nurodyti Čekijos Respublikai, Prancūzijos Respublikai, Italijos Respublikai, Švedijos Karalystei, Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei ir Europos Komisijai atlyginti savo bylinėjimosi išlaidas.